

[Till Innehållet](#)

[Skolverket logotyp](#)

- [Innehåll A-Ö](#)
- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Sök](#)

Undervisning

[Förskolan](#)

- [Läroplan](#)
- [Förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Förskoleklassen](#)

- [Läroplan](#)
- [Kartläggning](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Fritidshemmet](#)

- [Läroplan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Forskning](#)

[Grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Specialskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Sameskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Bedömning](#)

- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

- [Stöd i arbetet](#)

[Vuxenutbildningen](#)

- [Komvux i svenska för invandrare \(sfi\)](#)
- [Komvux på grundläggande nivå](#)
- [Komvux på gymnasial nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå](#)

[Dansarutbildningen](#)

- [Läroplan och kursplan](#)
- [Bedömning](#)
- [Betyg](#)
- [Nationella prov](#)

Skolutveckling

- [Leda och organisera](#)
- [Kvalitetsarbete](#)
- [Digitala nationella prov](#)
- [Säkerhet och krisberedskap](#)
- [Statsbidrag](#)
- [Forskning och utvärderingar](#)
- [Statistik](#)
- [Kurser och utbildningar](#)
- [Inspiration och stöd i arbetet](#)
- [Anordna och administrera utbildning](#)
- [Nationella skolutvecklingsprogram](#)

Regler och ansvar

- [Ansvar i skolfrågor](#)
- [Förändringar inom skolområdet](#)
- [Skollagen och förordningar](#)
- [Allmänna råd](#)
- [Sök förordningar och föreskrifter \(SKOLFS\)](#)
- [Så styrs skolan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Barnkonventionen](#)

För dig som ...

- [Vill bli lärare](#)
- [Är arbetsgivare](#)
- [Är elev, förälder eller vårdnadshavare](#)
- [Är skolbibliotekarie](#)
- [Är studie- och yrkesvägledare](#)

Om oss

- [Kontakta oss](#)
- [Vår verksamhet](#)
- [Organisation](#)
- [Jobba hos oss](#)
- [Kalender](#)
- [Publikationer](#)
- [Nyhetsbrev och sociala medier](#)
- [Hantering av personuppgifter](#)
- [Öppna data](#)
- [Press](#)
- [Aktuellt](#)
- [Innehåll A-Ö](#)

- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Start](#)
- › Regler och ansvar
- › [Ansvar i skolfrågor](#)
- › Rätt till modersmålsundervisning

Öppna innehållsförteckningen

Stäng innehållsförteckningen

- [Vad är modersmålsundervisning?](#)
- [När ska man få modersmålsundervisning?](#)
- [Modersmålsundervisning i olika skolformer](#)
- [Mallar för ansökan om modersmålsundervisning](#)
- [Studiehandledning på modersmålet](#)

Rätt till modersmålsundervisning

Modersmålsundervisning ger elever med ett annat modersmål än svenska möjlighet att läsa sitt modersmål som ett ämne i skolan. Här kan du läsa om vad som gäller kring modersmålsundervisning.

Vad är modersmålsundervisning?

Vad är modersmålsundervisning?

Syftet med undervisningen är att ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper i och om sitt språk. I kursplanerna och tillhörande kommentarmaterial kan man också läsa om modersmålets betydelse för barns språk-, identitets-, personlighets- och tankeutveckling. Där framhålls till exempel att ett välutvecklat modersmål ger bra förutsättningar att lära sig svenska, andra språk och andra ämnen.

Bedömning och betygssättning sker på samma sätt som i övriga ämnen. De kunskaper och förmågor som en elev visar bedöms i förhållande till betygskriterierna i kursplanen eller ämnesplanen.

Källor: Kurs- och ämnesplanerna i modersmål.

[Kursplaner för grundskolan](#)

[Kursplaner för anpassade grundskolan](#)

[Kursplaner för specialskolan](#)

[Kursplaner för sameskolan](#)

[Ämne - modersmål i gymnasieskolan Länk till annan webbplats.](#)

[Ämne - modersmål i anpassade gymnasieskolan Länk till annan webbplats.](#)

Vilka kursplaner och ämnesplaner styr modersmålsundervisningen?

Undervisningen styrs av kursplaner och ämnesplaner för ämnet modersmål. Varje skolform följer sin egen kursplan eller ämnesplan för ämnet modersmål.

I grundskolan och motsvarande obligatoriska skolformer finns separata kursplaner för modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken. När en elev får modersmålsundervisning i samiska i grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan används sameskolans kursplan för ämnet samiska.

Källor: Kurs- och ämnesplanerna i modersmål, 5 kapitlet 13 § skolförordningen.

[Kursplaner för grundskolan](#)

[Kursplaner för anpassade grundskolan](#)

[Kursplaner för specialskolan](#)

[Kursplaner för sameskolan](#)

[Ämnesplaner för gymnasieskolan](#)

[Ämnesplaner för anpassade gymnasieskolan](#)

Kan man läsa engelska som modersmål?

Ja, en elev kan få modersmålsundervisning i engelska.

Det finns inget som hindrar att en elev får modersmålsundervisning i engelska samtidigt som eleven läser ämnet engelska. Det är två olika ämnen med olika kursplaner/ämnesplaner.

När ska man få modersmålsundervisning?

När under skoltiden får man modersmålsundervisning?

Det är möjligt att få modersmålsundervisning i

- grundskolan och motsvarande skolformer
- gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan
- komvux på gymnasial nivå och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Rektorn beslutar om en elevs modersmålsundervisning i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Inom komvux beslutar den huvudman som anordnar utbildningen om en sökande ska tas emot och antas till en kurs i modersmål.

Källor: 20 kapitlet 22-23 §§ skollagen, 5 kapitlet 7 § skolförordningen, 4 kapitlet 15 § gymnasieförordningen samt 2 kapitlet 19 och 23 §§ förordningen om vuxenutbildning.

Modersmålsundervisning i olika skolformer

Vilken rätt till stöd i modersmålet har man i förskolan, förskoleklassen och fritidshemmet?

Förskolan, förskoleklassen och fritidshemmet ska bidra till att barnen och eleverna får utveckla och använda sitt modersmål. Men de är inte skyldiga att erbjuda modersmålsundervisning på samma sätt som i grundskolan, gymnasieskolan och motsvarande skolformer.

Modersmål i förskolan

Förskolan ska medverka till att barn med ett annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla båda det svenska språket och sitt modersmål.

I förvaltningsområden för nationella minoriteter har barn som har rätt till förskoleplats också ha rätt till en plats på en förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli eller samiska. Dessutom ska alla förskolor stödja barn som tillhör de nationella minoriteterna i språkutvecklingen av deras nationella minoritetsspråk. Förskolor ska också främja utvecklingen av barnens kulturella identitet. På det sättet ska förskolorna bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

[Förskola på nationella minoritetsspråk](#)

Modersmål i förskoleklassen

Förskoleklassen ska medverka till att elever som har ett annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla båda det svenska språket och sitt modersmål. Genom undervisningen och de vardagliga aktiviteterna ska förskoleklassen ge eleverna möjlighet att använda både svenska och sitt modersmål.

[Förskoleklassen- ett kommentarmaterial till läroplanens tredje del](#)

Modersmål i fritidshemmet

Undervisningen i fritidshemmet ska sträva efter att på olika sätt skapa möjligheter för elever som har ett annat modersmål än svenska att använda både svenska och sitt modersmål.

[Fritidshemmet- ett kommentarmaterial till läroplanens fjärde del](#)

Källor: 8 kapitlet 10 och 12 a §§ och 9 kapitlet 10 § skollagen, Läroplan för förskolan, Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet, Läroplan för specialskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall, Läroplan för sameskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall.

Vilken rätt till modersmålsundervisning har elever i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan?

Reglerna för modersmålsundervisning skiljer sig åt beroende på om det handlar om ett nationellt minoritetsspråk eller ett annat modersmål.

Undervisning i modersmål utom nationella minoritetsspråk

Elever i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska erbjudas undervisning i modersmål som inte är ett nationellt minoritetsspråk om

- en eller båda vårdnadshavarna har ett annat språk än svenska som modersmål
- språket utgör elevens dagliga umgängesspråk i hemmet
- eleven har grundläggande kunskaper i språket.

Huvudmannen är också skyldig att erbjuda modersmålsundervisning till elever som är adoptivbarn och har ett annat modersmål än svenska. Det gäller även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk hemma. Men eleven måste ha grundläggande kunskaper i språket. Huvudmannen är kommunen om det är en kommunal skola och skolans styrelse om det är en fristående skola.

Huvudmannen är bara skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk om

- det finns minst fem elever som har rätt till undervisningen i det språket
- dessa elever vill få undervisning i språket
- det finns en lämplig lärare.

En elev som får modersmålsundervisning får fortsätta att delta i undervisningen även om språket skulle sluta att vara dagligt umgängesspråk för eleven.

Undervisning i modersmål som nationellt minoritetsspråk

Elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna har en starkare rätt till modersmålsundervisning än andra elever. Det finns inga krav på att språket ska vara elevens dagliga umgängesspråk eller att eleven ska ha några kunskaper i språket.

De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning i dessa språk om

- en elev vill få undervisning (det finns alltså inget krav på fem elever)
- det finns en lämplig lärare.

Det är rektorn som avgör om en lärare är lämplig att undervisa i modersmål.

En elev som tillhör den nationella minoriteten romer och som kommer från utlandet får ges modersmålsundervisning i två språk om det finns särskilda skäl.

Tidsbegränsning av modersmålsundervisning

Om eleven får sin modersmålsundervisning utöver den garanterade undervisningstiden är huvudmannen skyldig att erbjuda undervisningen i högst sammanlagt sju läsår under elevens skoltid. Men det gäller inte om modersmålet är ett nordiskt språk, ett nationellt minoritetsspråk eller om eleven har ett särskilt behov av modersmålsundervisning. Då har eleven rätt att läsa modersmålet längre.

Källor: 10 kapitlet 7 §, 11 kapitlet 10 §, 12 kapitlet 7 § och 13 kapitlet 7 § skollagen och 5 kapitlet 7, 9–12 §§ skolförordningen.

Vilken rätt till modersmålsundervisning har elever i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan?

Rätten till modersmålsundervisning skiljer sig åt beroende på om det handlar om ett nationellt minoritetsspråk eller ett annat modersmål.

Undervisning i modersmål utom nationella minoritetsspråk

Elever i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska erbjudas undervisning i modersmål som inte är ett nationellt minoritetsspråk om

- en eller båda vårdnadshavarna har ett annat språk än svenska som modersmål
- språket utgör elevens dagliga umgängesspråk hemma
- eleven har goda kunskaper i språket.

Huvudmannen är också skyldig att erbjuda modersmålsundervisning till elever som är adoptivbarn och har ett annat modersmål än svenska. Det gäller även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk hemma. Men eleven måste ha goda kunskaper i språket.

Huvudmannen är bara skyldig att anordna modersmålsundervisning om

- det finns minst fem elever som har rätt till undervisningen i det språket
- dessa elever vill få undervisning i språket
- det finns en lämplig lärare.

Det är rektorn som avgör om en lärare är lämplig att undervisa i modersmål.

En elev som får modersmålsundervisning får fortsätta att delta i undervisningen även om språket skulle sluta att vara dagligt umgängesspråk för eleven.

Undervisning i modersmål som nationellt minoritetsspråk

Elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna har en starkare rätt till modersmålsundervisning än andra elever. Språket behöver inte vara elevens dagliga umgängesspråk hemma. Till skillnad från i grundskolan och övriga obligatoriska skolformer måste eleven däremot ha goda kunskaper i minoritetsspråket.

De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Huvudmannen är skyldig att anordna undervisning i dessa språk om

- en elev vill få undervisning (det finns alltså inget krav på fem elever)
- eleven har goda kunskaper i språket
- det finns en lämplig lärare.

Det är rektorn som avgör om en lärare är lämplig att undervisa i modersmål.

En elev som tillhör den nationella minoriteten romer och som kommer från utlandet får ges modersmålsundervisning i två språk om det finns särskilda skäl.

Tidsbegränsning av modersmålsundervisning

Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning för en elev sammanlagt högst sju läsår under elevens skoltid. Eleven ska dock ges sådan undervisning under längre tid om hen har särskilt behov av det.

Begränsningen till sju år gäller inte om undervisningen

1. ersätter undervisning i andra språk än svenska, svenska som andraspråk och engelska,
2. anordnas som individuellt val, eller
3. anordnas med ett nationellt minoritetsspråk eller ett nordiskt språk som modersmål.

Källor: 15 kapitlet 19 § och 18 kapitlet 19 § skollagen samt 4 kapitlet 15–16 och 18–20 §§ gymnasieförordningen.

Kan man läsa modersmål inom komvux?

Det är möjligt att läsa ämnet modersmål på gymnasial nivå inom komvux på gymnasial nivå och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå. Den möjligheten finns inte för elever som läser på grundläggande nivå. För att vara behörig till en kurs i modersmål inom komvux måste man ha det aktuella språket som sitt modersmål.

Källa: 3 kapitlet 3 § förordningen om vuxenutbildning.

Kan man få undervisning i sitt modersmål i gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan även om man inte har läst modersmål i grundskolan eller anpassade grundskolan?

Ja, om villkoren för rätt till modersmålsundervisning är uppfyllda. Rätten till modersmålsundervisning påverkas inte av om eleven har läst språket inom någon annan skolform.

Källor: 15 kapitlet 19 § och 18 kapitlet 19 § skollagen.

Mallar för ansökan om modersmålsundervisning

Skolverket har tagit fram två exempelmallar för huvudmän och rektorer som informerar elever och vårdnadshavare om rätten till modersmålsundervisning. Mallarna underlättar att inhämta information om vilka elever som önskar ta del av sådan undervisning.

Det finns en mall för grundskolan och motsvarande skolformer och en för gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Det är frivilligt att använda mallarna men de kan användas för att säkerställa att informationen är i enlighet med aktuell lagstiftning.

[Mall för grundskolan och motsvarande skolformer Pdf, 580 kB.](#) (Pdf, 580 kB)

[Mall för gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan Pdf, 707 kB.](#) (Pdf, 707 kB)

Studiehandledning på modersmålet

[Vem har rätt till studiehandledning på modersmålet?](#)

Senast uppdaterad 03 maj 2024

Innehåll på denna sida

Regler och ansvar

[Fjärrundervisning](#)

Här svarar vi på de vanligaste frågorna om vad som gäller kring fjärrundervisning.

Stöd i arbetet

[Undervisa i nationella minoritetsspråk](#)

Här hittar du bland annat kostnadsfria läromedel och webblesurser för din undervisning.

Stöd i arbetet

[Resurser för undervisning i modersmål](#)

Här hittar du digitala resurser och material med tips och idéer för att undervisa elever i modersmål.

Anordna och administrera

[Koder för studievägar, yrkespaket och språk](#)

Undervisning

[Kursplaner för modersmål](#)

Här hittar du bland annat kursplaner för modersmål inom olika skolformer.

Betyg

[Vad gäller för betygssättning i modersmål?](#)

Betygssättning i ämnet modersmål sker utifrån samma bestämmelser som för andra ämnen i grundskolan och kurser i gymnasieskolan.

Regler och ansvar

[Rätt till förskola på nationella minoritetsspråk](#)

Här kan du läsa om vad som gäller kring rätten för barn att gå i en förskola där undervisningen bedrivs helt eller delvis på ett nationellt minoritetsspråk.

- [Start](#)
- › [Regler och ansvar](#)
- › [Ansvar i skolfrågor](#)
- › [Rätt till modersmålsundervisning](#)

/

[Till toppen](#)